

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

Προσπαθήστε να διαφοροποιήσετε σε ένα μικρό βαθμό την εργασία σας από την παρακάτω ενδεικτική επίλυση. Όπου απαιτούνται μαθηματικές πράξεις να τις κάνετε και εσείς από την αρχή για επιβεβαίωση των απαντήσεων

Ερώτηση Α1: Εκφώνηση

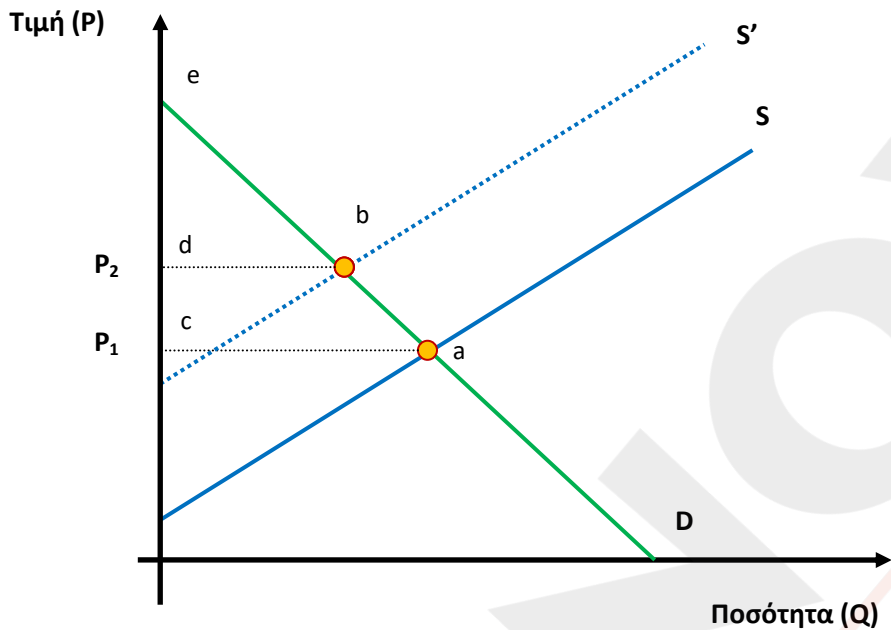
Η ερώτηση Α1 περιλαμβάνει 2 υπό-ερωτήσεις.

α) Υποθέστε ότι η αγορά του κανονικού αγαθού X βρίσκεται σε ισορροπία. **i)** Αν το κόστος των μεταφορών αυξηθεί λόγω αύξησης της τιμής του πετρελαίου, ενώ όλοι οι άλλοι παράγοντες παραμείνουν σταθεροί, εξηγήστε τι θα συμβεί στο πλεόνασμα του καταναλωτή. (οι μεταβολές στο πλεόνασμα να απεικονιστούν και διαγραμματικά). **ii)** Με σταθερό το κόστος μεταφορών, αν η κυβέρνηση αποφασίσει να επιβάλει ανώτατη τιμή για το αγαθό X (μικρότερη από την τιμή ισορροπίας), να εξηγήσετε ποιες θα είναι οι συνέπειες αυτής της ενέργειας του κράτους στην ποσότητα του αγαθού και στην οικονομική ευημερία (στο συνολικό πλεόνασμα). (οι μεταβολές στην ποσότητα και στο πλεόνασμα να απεικονιστούν και διαγραμματικά σε διαφορετικό διάγραμμα από την υποερώτηση i). **(μέγιστη έκταση: 250 λέξεις) (2 μονάδες)**

β) Να εξετάσετε την ορθότητα της πρότασης που ακολουθεί και να αιτιολογήσετε λεπτομερώς την απάντησή σας: «Ο καταναλωτής A , ο οποίος καταναλώνει όλο του το εισόδημα σε αυγά (α) και ρύζι (ρ), οι τιμές των οποίων διαφέρουν, ισχυρίζεται ότι ο βέλτιστος συνδυασμός κατανάλωσής του, επιτυγχάνεται όταν η οριακή χρησιμότητα των αυγών ισούται με την οριακή χρησιμότητα του ρυζιού». **(μέγιστη έκταση: 150 λέξεις) (2 μονάδες)**

α) i) Η αύξηση του κόστους μεταφοράς (λόγω αύξησης της τιμής του πετρελαίου) καθιστά πιο δαπανηρή την παραγωγή-προσφορά του οποιοδήποτε αγαθού (αφού π.χ. θα αυξήσει τις τιμές αγοράς των a' υλών μου). Οι παραγωγοί-πωλητές του αγαθού X θα είναι πλέον λιγότερο πρόθυμοι να προσφέρουν το προϊόν τους σε κάθε δεδομένη τιμή και άρα θα οδηγηθούμε σε μια μείωση της προσφοράς η οποία διαγραμματικά θα απεικονιστεί με μια μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς του αγαθού X προς τα πάνω και αριστερά (βλ. σχ. σελ. 97 και 98 του βιβλίου των Krugman & Wells). Ξέρουμε ότι μια μείωση της προσφοράς ενός αγαθού, ενώ οι άλλοι παράγοντες παραμένουν σταθεροί, οδηγεί σε αύξηση της τιμής ισορροπίας (βλ. σχ. σχήμα 7.2, σελ. 110 του βιβλίου των Krugman & Wells) και την ίδια στιγμή, γνωρίζουμε ότι όταν αυξάνεται η τιμή ενός αγαθού οδηγούμαστε σε μείωση του πλεονάσματος καταναλωτή (βλ. σχ. σελ. 160-162 του βιβλίου των Krugman & Wells).

Όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα αρχικά η αγορά του αγαθού X ισορροπεί στο σημείο a και στην τιμή ισορροπίας P_1 προκύπτει ένα πλεόνασμα καταναλωτή ίσο με το εμβαδό του τριγώνου eac . Στη συνέχεια, η μείωση της προσφοράς (μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς, από την S στην S') μας οδηγεί σε ένα νέο σημείο ισορροπίας b και σε μια νέα τιμή ισορροπίας P_2 όπου πλέον το πλεόνασμα του καταναλωτή είναι ίσο με το εμβαδό του τριγώνου ebd . Εν τέλει το πλεόνασμα του καταναλωτή, εξαιτίας της αύξησης του κόστους μεταφορών, θα μειωθεί κατά το εμβαδό του τραπεζίου $dbac$

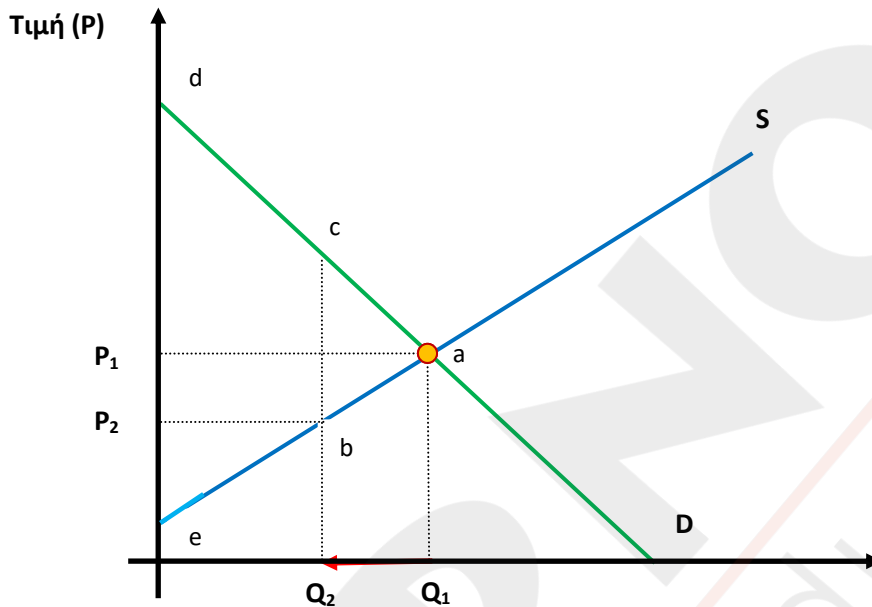

ii) Καθώς η ανώτατη τιμή που ορίζεται από το κράτος είναι χαμηλότερη από την τιμή ισορροπίας (άρα είναι δεσμευτική, βλ. σχ. σελ. 187 του βιβλίου των Krugman & Wells) εισερχόμαστε σε μια κατάσταση όπου οι πωλητές θα είναι διατεθειμένοι να προσφέρουν πλέον μικρότερη ποσότητα σε σχέση με πριν και άρα, κατά αντιστοιχία, οι αγοραστές θα μπορούν πλέον να βρίσκουν και να αγοράζουν λιγότερη ποσότητα σε σχέση με πριν (βλ. σχ. σελ. 197 του βιβλίου των Krugman & Wells). Σε κάθε περίπτωση, οδηγούμαστε σε μια μείωση της ποσότητας του αγαθού που ανταλλάξει χέρια μεταξύ πωλητών και αγοραστών. Θεωρώντας ότι στην ισορροπία μιας αγοράς όλες οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται είναι επωφελείς (δλδ. δημιουργούν και πλεόνασμα καταναλωτή αλλά και πλεόνασμα παραγωγού, βλ. σχ. σελ. 172 και 173 του βιβλίου των Krugman & Wells) τότε, μπορούμε να καταλάβουμε ότι οποιαδήποτε παρέμβαση μας απομακρύνει από την κατάσταση ισορροπίας στην ουσία θα είναι αναποτελεσματική αφού, θα αποθαρρύνει την πραγματοποίηση ορισμένων επωφελών συναλλαγών και άρα, θα μειώνει την οικονομική ευημερία της οικονομίας (βλ. σχ. σελ. 187 του βιβλίου των Krugman & Wells)

Στη βάση και του αμέσως παρακάτω σχήματος θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ότι αρχικά η αγορά του αγαθού X ισορροπεί στο σημείο a με τιμή ισορροπίας P₁ και ποσότητα ισορροπίας Q₁. Η επιβολή ανώτατης τιμής ίσης με P₂ στην ουσία οδηγεί τους πωλητές να μειώσουν την προσφερόμενη ποσότητα τους από Q₁ σε Q₂ (όπως καταδεικνύει το σημείο b). Μιας και οι αγοραστές δεν μπορούν να αγοράσουν περισσότερο από ό,τι προσφέρεται σε μια αγορά λέμε ότι η ποσότητα Q₂ είναι πλέον η νέα ποσότητα του αγαθού X που θα ανταλλάξει χέρια μεταξύ πωλητών και αγοραστών (άρα μείωση της ποσότητας του αγαθού κατά Q₁ – Q₂ μονάδες). Όλες οι αμοιβαία επωφελείς συναλλαγές από την Q₂ μονάδα προϊόντος μέχρι και την Q₁ μονάδα προϊόντος δημιουργούσαν ένα όφελος για την οικονομία, αξίας ίσης με το

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

εμβαδό του τριγώνου cab, το οποίο πλέον χάνεται λόγω της επιβολής της ανώτατης τιμής P_2 . Στην ουσία, η επιβολή της ανώτατης τιμής μειώνει το αρχικό συνολικό πλεόνασμα στην αγορά του αγαθού X (το οποίο ήταν ίσο με το εμβαδό του τριγώνου dae) κατά την αξία που αντιστοιχεί στο εμβαδό του τριγώνου cab.

β) Σύμφωνα με τον κανόνα της βέλτιστης κατανάλωσης, ένας καταναλωτής που δαπανά όλο το εισόδημα του στην αγορά αυγών και ρυζιού θα πρέπει για να μεγιστοποιήσει τη συνολική χρησιμότητα από την κατανάλωση των δυο αυτών αγαθών να επιλέξει εκείνο το συνδυασμό κατανάλωσης για τον οποίο η οριακή χρησιμότητα ανά δαπανώμενο ευρώ σε κάθε ένα από τα δυο αυτά αγαθά να είναι η ίδια, δηλαδή $MU_{\alpha}/P_{\alpha} = MU_{\rho}/P_{\rho} \Rightarrow MU_{\alpha}/MU_{\rho} = P_{\alpha}/P_{\rho}$ (βλ. σχ. σελ. 288 του βιβλίου των Krugman & Wells). Σύμφωνα με την ισότητα $MU_{\alpha}/MU_{\rho} = P_{\alpha}/P_{\rho}$, για να μπορέσουμε να ισχυριστούμε ότι ο βέλτιστος συνδυασμός κατανάλωσης ρυζιού και αυγών προκύπτει εκεί όπου η οριακή χρησιμότητα των αυγών ισούται με την οριακή χρησιμότητα του ρυζιού ($MU_{\alpha} = MU_{\rho}$ και άρα $MU_{\alpha}/MU_{\rho} = 1$) θα πρέπει, την ίδια στιγμή, να έχουμε και ισότητα των τιμών των δυο αυτών αγαθών ($P_{\alpha} = P_{\rho}$ και άρα $P_{\alpha}/P_{\rho} = 1$). Επειδή στο παράδειγμα μας οι τιμές των δυο αγαθών δεν είναι ίδιες τότε οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι είναι λάθος ο ισχυρισμός της εκφώνησης του συγκεκριμένου υποερωτήματος (δλδ. με διαφορετικές τιμές των δυο αγαθών δεν οδηγείται ο καταναλωτής σε μεγιστοποίηση της χρησιμότητας του καταναλώνοντας ένα συνδυασμό στον οποίο οι οριακές χρησιμότητες των δυο αγαθών θα είναι ίσες).

Ερώτηση Α2: Εκφώνηση

Η ερώτηση Α2 περιλαμβάνει 2 υπό-ερωτήσεις.

α) Στην τελείως ανταγωνιστική αγορά του αγαθού Α η συνάρτηση προσφοράς του αγαθού είναι: $Q^S = -400 + 10P$ και η συνάρτηση ζήτησης του αγαθού είναι: $Q^D = 400 - 10P$. Η συνάρτηση συνολικού κόστους της τυπικής/αντιπροσωπευτικής επιχείρησης i ($=1, \dots, n$), του κλάδου είναι: $TC_i = 100 + 10q_i^2 - 20q_i$, όπου $q_i = Q/n$. Ποια είναι η κατάσταση της επιχείρησης από την οπτική των (οικονομικών) κερδών ή των (οικονομικών) ζημιών στη βραχυχρόνια ισορροπία; (1 μονάδα)

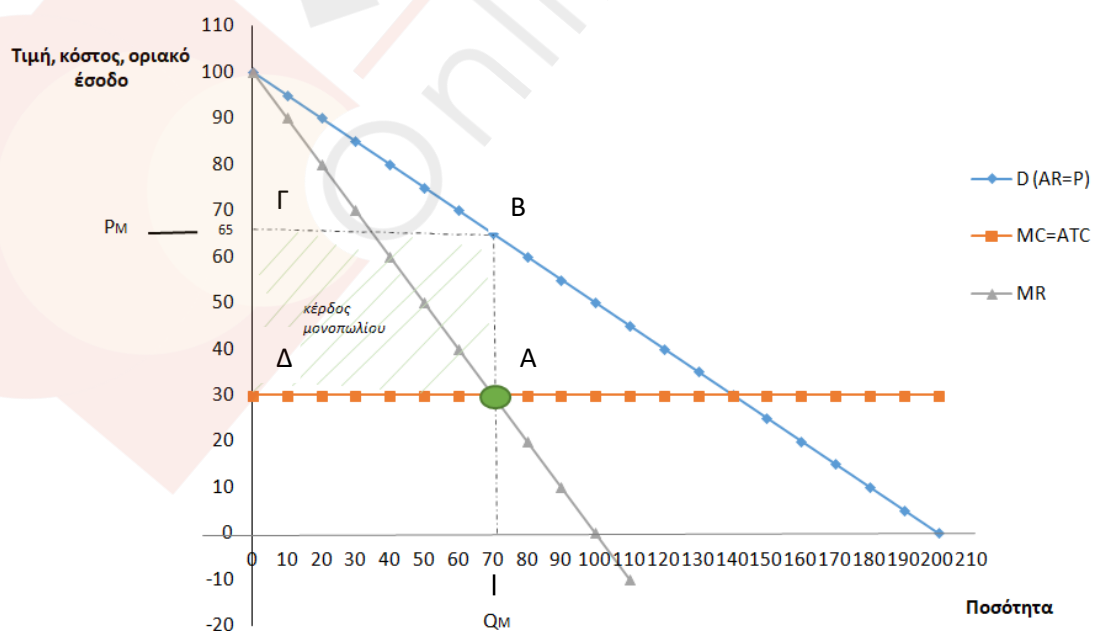
β) Η συνάρτηση ζήτησης για ζυμαρικά δίνεται από τη σχέση: $Q = 200 - 2P$ (όπου Q είναι η ζητούμενη ποσότητα και P είναι η τιμή). i) Υποθέστε ότι υπάρχει μία μόνο επιχείρηση στην αγορά που παράγει ζυμαρικά (μονοπώλιο) και η οποία αντιμετωπίζει την ακόλουθη συνάρτηση κόστους: $TC = 30Q$ (όπου TC είναι το συνολικό κόστος παραγωγής και Q είναι η παραγόμενη ποσότητα). Υπολογίστε και παρουσιάστε διαγραμματικά την τιμή ισορροπίας, την ποσότητα ισορροπίας και τα κέρδη του μονοπωλίου. ii) Υποθέστε ότι η αγορά είναι τελείως ανταγωνιστική και η αντιπροσωπευτική επιχείρηση i ($=1, \dots, n$), αντιμετωπίζει την συνάρτηση συνολικού κόστους: $TC = 30q_i$, όπου $q_i = Q/n$. Εκτιμήστε και παρουσιάστε διαγραμματικά (στο ίδιο διάγραμμα με αυτό της υπό-ερώτησης (i)) την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας καθώς και τα κέρδη του συνόλου των επιχειρήσεων του κλάδου. Συγκρίνετε την οικονομική ευημερία (πλεόνασμα) και σχολιάστε τα αποτελέσματα που βρήκατε σε σχέση με το ερώτημα (i). (2 μονάδες)

α) Οι δυνάμεις της ζήτησης και της προσφοράς στην αγορά του συγκεκριμένου αγαθού προσδιορίζουν μια αγοραία τιμή ίση με $Q^D = Q^S \Rightarrow 400 - 10P = -400 + 10P \Rightarrow 800 = 20P \Rightarrow P = 40$. Η τυπική/αντιπροσωπευτική επιχείρηση της αγοράς του αγαθού Α ως επιχείρηση – αποδέκτης τιμής θα βασίσει τις όποιες αποφάσεις παραγωγής στη βάση του κανόνα του βέλτιστου προϊόντος που ισχύει για μια επιχείρηση τέτοιου είδους (βλ. σχ. σελ. 333 και 345 του βιβλίου Krugman & Wells). Πιο συγκεκριμένα, η τυπική/αντιπροσωπευτική επιχείρηση της αγοράς του αγαθού Α θα παράγει εκείνη την ποσότητα προϊόντος για την οποία θα ισχύει $P = MC$ (..έχοντας υπόψη ότι ο κανόνας του βέλτιστου προϊόντος $MR = MC$ μπορεί στον τέλειο ανταγωνισμό που ισχύει $MR = P$ να γραφτεί εν τέλει ως $P = MC$, βλ. σχ. σελ. 344 έως και 346 του βιβλίου Krugman & Wells). Η συνάρτηση του οριακού κόστους της τυπικής/αντιπροσωπευτικής επιχείρησης του παραδείγματος μας θα είναι ίση με $MC = dTC/dq \Rightarrow MC = (TC)' \Rightarrow MC = (100 + 10q^2 - 20q)' \Rightarrow MC = 20q - 20$. Για να βρω την ποσότητα εκείνη του παραγόμενου προϊόντος που βραχυχρονίως μεγιστοποιεί το κέρδος (ή ελαχιστοποιεί τη ζημιά) για την τυπική/αντιπροσωπευτική επιχείρηση της αγοράς του αγαθού Α θα υπολογίσω $P = MC \Rightarrow 40 = 20q - 20 \Rightarrow q = 3$. Παράγοντας τη συγκεκριμένη ποσότητα η τυπική/αντιπροσωπευτική επιχείρηση της αγοράς του αγαθού Α θα αποκομίζει συνολικά έσοδα της τάξης $TR = P \times q \Rightarrow TR = 40 \times 3 \Rightarrow TR = 120$ και θα έχει συνολικά κόστος της τάξης $TC = 100 + 10q^2 - 20q \Rightarrow TC = 100 + 10 \times (3)^2 - 20 \times 3 \Rightarrow TC = 130$. Οπότε στη βραχυχρόνια ισορροπία της η τυπική/αντιπροσωπευτική επιχείρηση της αγοράς του αγαθού Α θα αντιμετωπίζει ζημιές ίσες με 10 ($\Pi = TR - TC \Rightarrow \Pi = 120 - 130 \Rightarrow \Pi = -10$)

β) i) Η μονοπωλιακή επιχείρηση βρίσκεται σε ισορροπία όταν παράγει εκείνη την ποσότητα προϊόντος για την οποία ισχύει $MR = MC$ (σύμφωνα και με τον κανόνα του βέλτιστου προϊόντος, βλ. σχ. σελ. 344 του βιβλίου Krugman & Wells). Η αντίστροφη συνάρτηση ζήτησης της συγκεκριμένης αγοράς είναι $Q = 200 - 2P \Rightarrow 2P = 200 - Q \Rightarrow P = 100 - 0,5Q$. Η συνάρτηση συνολικών εσόδων (TR) θα είναι ίση με $TR = P \times Q \Rightarrow TR = (100 - 0,5Q) \times Q \Rightarrow TR = 100Q - 0,5Q^2$. Επομένως, η συνάρτηση του οριακού εσόδου (MR) θα είναι ίση με $MR = dTR/dq \Rightarrow MR = (TR)' \Rightarrow MR = (100Q - 0,5Q^2)' \Rightarrow MR = 100 - Q$. Επίσης, η συνάρτηση του οριακού κόστους της μονοπωλιακής επιχείρησης της αγοράς των ζυμαρικών θα είναι ίση με $MC = dTC/dq \Rightarrow MC = (TC)' \Rightarrow MC = (30Q)' \Rightarrow MC = 30$. Χρησιμοποιώντας της συνθήκη ισορροπίας βρίσκουμε ότι $MR = MC \Rightarrow 100 - Q = 30 \Rightarrow Q = 70$. Για $Q = 70$, αντικαθιστώντας στην αντίστροφη συνάρτησης ζήτησης βρίσκω ότι η τιμή του προϊόντος διαμορφώνεται σε $P = 100 - 0,5Q \Rightarrow P = 100 - (0,5 \times 70) \Rightarrow P = 65$.

Με δεδομένη την τιμή και ποσότητα ισορροπίας της μονοπωλιακής μας επιχείρησης μπορούμε να υπολογίσουμε τα συνολικά έσοδα ως $TR = P \times Q \Rightarrow TR = 65 \times 70 \Rightarrow TR = 4.550$ και τα συνολικά κόστη ως $TC = 30Q \Rightarrow TC = 30 \times 70 \Rightarrow TC = 2100$. Άρα, το κέρδος της συγκεκριμένης μονοπωλιακής επιχείρησης θα είναι ίσο με $\Pi = TR - TC \Rightarrow \Pi = 4.550 - 2100 \Rightarrow \Pi = 2.450$

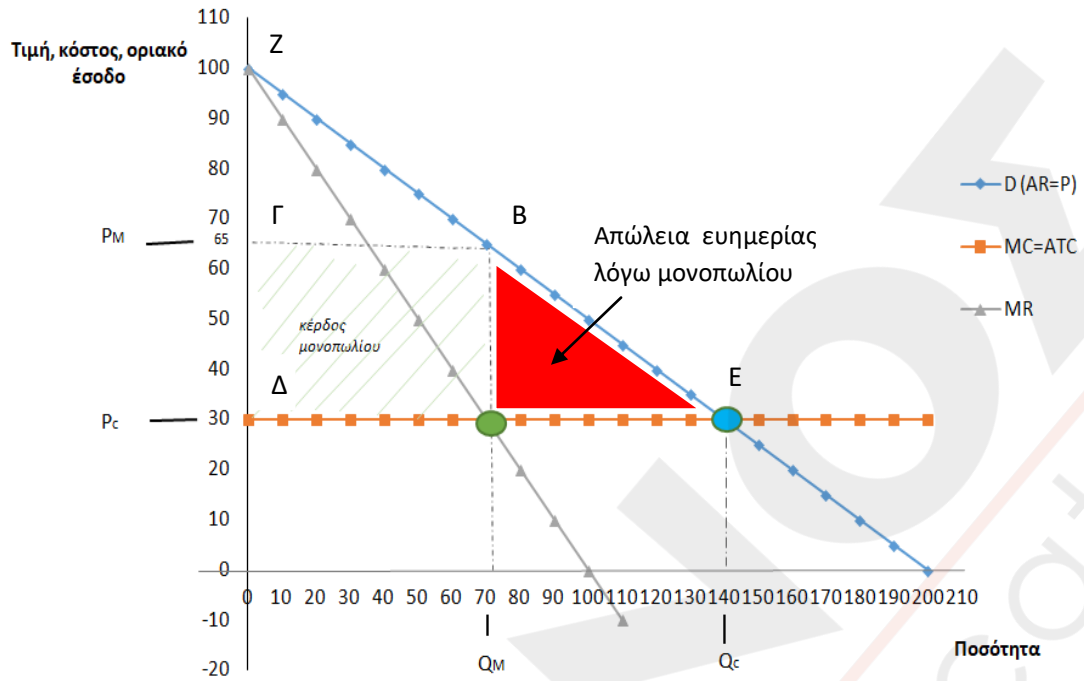
Στο αμέσως παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται διαγραμματικά το βέλτιστο σημείο της μονοπωλιακής επιχείρησης (σημείο A όπου $MR=MC$), η τιμή ισορροπίας (P_M), η ποσότητα ισορροπίας (Q_M) και το κέρδος του μονοπωλίου (εμβαδό ABΓΔ). Ας σημειώσουμε ότι α) το κέρδος του μονοπωλίου στο παρακάτω διάγραμμα υπολογίζεται ως $\Pi = Q_M \times (P_M - ATC)$ (βλ. σχ. τύπο 28.4, σελ. 382 του βιβλίου Krugman & Wells) και β) το ATC είναι ίσο με το MC όταν το τελευταίο είναι σταθερό (όπως συμβαίνει στο παράδειγμα μας).

ii) Γνωρίζουμε ότι μια τέλεια ανταγωνιστική επιχείρηση παράγει στην ποσότητα προϊόντος στην οποία ισχύει $P = MC$ (ισορροπία τέλεια ανταγωνιστικής επιχείρησης). Έχοντας τη συνάρτηση συνολικού κόστους της αντιπροσωπευτικής επιχείρησης ίση με $TC = 30q$ μπορούμε να υπολογίσουμε ότι $MC = dTC/dq \Rightarrow MC = (TC)' \Rightarrow MC = (30q)' \Rightarrow MC = 30$. Επομένως, σε συνθήκες ισορροπίας και η τιμή που θα αντιμετωπίζει η επιχείρηση για το προϊόν της θα είναι ίση με $P=30$. Στη συγκεκριμένη τιμή μπορώ να βρω με τη βοήθεια της συνάρτησης ζήτησης το μέγεθος της ζητούμενης ποσότητας και άρα και το μέγεθος της παραγόμενης ποσότητας του συνόλου των επιχειρήσεων του κλάδου. Θα ισχύει ότι $Q = 200 - 2P \Rightarrow Q = 200 - (2 \times 30) \Rightarrow Q = 140$. Έχοντας βρει την ποσότητα ισορροπίας του κλάδου αλλά και την τιμή πώλησης αυτής της ποσότητας και γνωρίζοντας επίσης, ότι το $ATC = MC = 30$ (αφού το οριακό κόστος είναι σταθερό) μπορώ πλέον να υπολογίζω τα κέρδη του συνόλου των επιχειρήσεων του κλάδου που είναι ίσα με $\Pi = TR - TC \Rightarrow \Pi = (P \times Q) - (ATC \times Q) \Rightarrow \Pi = (30 \times 140) - (30 \times 140) \Rightarrow \Pi = 0$ (μηδενικά κέρδη)

Στο αμέσως παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται διαγραμματικά το βέλτιστο σημείο του τέλεια ανταγωνιστικού κλάδου που ουσιαστικά βρίσκεται εκεί όπου η καμπύλη ζήτησης τέμνει το οριακό κόστος (σημείο E όπου $P=MC$). Επίσης, παρουσιάζεται και η τιμή ισορροπίας (P_C) και η ποσότητα ισορροπίας (Q_C) του συνόλου των επιχειρήσεων του κλάδου. Το κέρδος του κλάδου είναι μηδενικό και για αυτό δεν εμφανίζεται διαγραμματικά. Είναι ξεκάθαρο ότι, σε σύγκριση με έναν τέλεια ανταγωνιστικό κλάδο, το μονοπώλιο α) παράγει λιγότερη ποσότητα ($Q_M < Q_C$), β) πουλάει σε υψηλότερη τιμή ($P_M > P_C$) και γ) έχει κέρδος αφού $P_M > ATC$ (βλ. σχ. σελ. 382 του βιβλίου Krugman & Wells). Σχετικά με την οικονομική ευημερία μπορούμε να πούμε ότι σε μονοπωλιακά πλαίσια το συνολικό πλεόνασμα είναι ίσο με το άθροισμα του εμβαδού ΒΓΖ (πλεόνασμα καταναλωτή) και του εμβαδού ΒΓΔΑ (πλεόνασμα παραγωγού). Αντίθετα, σε τέλεια ανταγωνιστικά πλαίσια, που δεν υπάρχει πλεόνασμα παραγωγού μιας και τα κέρδη είναι μηδενικά, το συνολικό πλεόνασμα είναι ίσο με το εμβαδό ΕΖΔ (πλεόνασμα καταναλωτή) (βλ. σχ. διαφάνεια 60 των σημειώσεων 1ης ΟΣΣ). Εν τέλει, η απώλεια οικονομικής ευημερίας στην περίπτωση της λειτουργίας της αγοράς σε μονοπωλιακό πλαίσιο είναι ίση με το εμβαδό ΕΒΑ. Θα λέγαμε ότι ένας τέλεια ανταγωνιστικός κλάδος δημιουργεί ένα επιπρόσθετο πλεόνασμα καταναλωτή (εμβαδό ΕΒΓΔ) το οποίο υπερκαλύπτει τη “χασούρα” σε όρους πλεονάσματος παραγωγού (εμβαδό ΑΒΓΔ). Η αναποτελεσματικά χαμηλή ποσότητα προϊόντος που ανταλλάσει χέρια μεταξύ πωλητή και αγοραστήων στο μονοπώλιο (λόγω της υψηλής τιμής του προϊόντος) φαίνεται να είναι σε κάθε περίπτωση η αιτία του κακού.

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

ΜΕΡΟΣ Β

Ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών

B1) Μια οικονομία παράγει δύο αγαθά, το 1 και το 2. Στον παρακάτω πίνακα αναφέρονται τρεις πιθανοί συνδυασμοί παραγωγής των δύο αγαθών. Ο αριθμός X μπορεί να είναι:

	Αγαθό 1	Αγαθό 2
A	5	100
B	10	90
Γ	20	X

- A. 60 και να υποδηλώνει αύξον κόστος ευκαιρίας.
- B. 70 και να υποδηλώνει σταθερό κόστος ευκαιρίας.
- C. 110 και να υποδηλώνει οικονομική μεγέθυνση.
- D. Όλα τα παραπάνω.

Σωστή απάντηση η D (βλ. σχ. σελ. 62-65 του βιβλίου Krugman & Wells)

B2) Θεωρήστε ότι η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι τελείως ανταγωνιστική και βρίσκεται σε ισορροπία. Η τιμή του φυσικού αερίου, που χρησιμοποιείται ως σημαντική εισροή στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, αυξήθηκε τον τελευταίο χρόνο. Η αύξηση της τιμής του παραγωγικού συντελεστή φυσικό αέριο, με όλους τους άλλους παράγοντες σταθερούς και με την προϋπόθεση ότι η ζήτηση δεν είναι πλήρως ανελαστική, θα οδηγήσει σε μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς ηλεκτρικής ενέργειας προς τα [.....], σε [.....] της τιμής ισορροπίας και σε [.....] της ποσότητας ισορροπίας.

- A. [δεξιά], [μείωση], [αύξηση].
- B. [δεξιά], [αύξηση], [μείωση].
- C. [αριστερά], [αύξηση], [μείωση].
- D. [αριστερά], αύξηση], [αύξηση].

Σωστή απάντηση η C (βλ. σχ. σελ. 98 & 109-110 του βιβλίου Krugman & Wells)

B3) Η αντίστροφη συνάρτηση προσφοράς ενός προϊόντος είναι: $P = 2 + 0,0032Q_S$ και η αντίστροφη συνάρτηση ζήτησης του είναι: $P = 20 - 0,004Q_D$, όπου Q_D και Q_S είναι αντίστοιχα η ζητούμενη και η προσφερόμενη ποσότητα του προϊόντος και P είναι η τιμή του. Αν η τιμή στην αγορά του προϊόντος είναι $P = 16\text{€}$:

- A. Θα υπάρξει υπερβάλλουσα προσφορά ίση με 4.375 μονάδες προϊόντος.
- B. Θα υπάρξει υπερβάλλουσα προσφορά ίση με 3.375 μονάδες προϊόντος.
- C. Η αγορά θα βρίσκεται σε ισορροπία με $Q = 2.500$ μονάδες προϊόντος.
- D. Η προσφερόμενη ποσότητα θα είναι 1.000 μονάδες και η ζητούμενη ποσότητα θα είναι 4.375 μονάδες.

Σωστή απάντηση η B (βλ. σχ. σελ. 103-105 βιβλίου Krugman & Wells)

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

B4) Μια επιχείρηση πραγματοποιεί έρευνα αγοράς προκειμένου να διαπιστώσει την επίδραση του οικονομικού κύκλου πάνω στη ζητούμενη ποσότητα ενός προϊόντος της. Από την έρευνα διαπιστώνει ότι το μέσο μηνιαίο εισόδημα των καταναλωτών είναι 3.000€ και ότι αν τα νοικοκυριά είχαν επιπλέον 300€ η ζητούμενη ποσότητα για το συγκεκριμένο προϊόν θα αυξανόταν κατά 12%. Σύμφωνα με αυτές τις πληροφορίες, το προϊόν είναι:

- A. κατώτερο και δεν ισχύει ο νόμος της ζήτησης (Giffen).
- B. κατώτερο και ισχύει ο νόμος της ζήτησης.
- C. κανονικό πρώτης ανάγκης.
- D. κανονικό πολυτελείας.

Σωστή απάντηση η D (βλ. σχ. 142-143 του βιβλίου Krugman & Wells)

B5) Έστω ότι στην αγορά γεωργικών προϊόντων που είναι τελείως ανταγωνιστική και βρίσκεται σε ισορροπία, παρατηρείται πρόοδος της καινοτομίας. Ως αποτέλεσμα αυτής της προόδου που οδηγεί σε βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής, και με την προϋπόθεση ότι όλα τα υπόλοιπα παραμένουν αμετάβλητα, θα μετατοπιστεί η καμπύλη [.....] προς τα [.....], η τιμή ισορροπίας θα [.....], η ποσότητα ισορροπίας θα [.....] και τα έσοδα των αγροτών, με δεδομένο ότι η ζήτηση γεωργικών προϊόντων, είναι ανελαστική, θα [.....].

- A. [προσφοράς], [δεξιά], [μειωθεί], [αυξηθεί], [μειωθούν].
- B. [προσφοράς], [αριστερά], [αυξηθεί], [μειωθεί], [αυξηθούν].
- C. [προσφοράς], [δεξιά], [μειωθεί], [αυξηθεί], [αυξηθούν].
- D. [ζήτησης], [δεξιά], [αυξηθεί], [αυξηθεί], [αυξηθούν].

Σωστή απάντηση η A (βλ. σχ. σελ. 98, 109-110 και 135 του βιβλίου Krugman & Wells)

B6) Έστω ότι στη βραχυχρόνια περίοδο μια επιχείρηση παράγει ένα αγαθό σύμφωνα με την ακόλουθη συνάρτηση παραγωγής: $Q = 100L$, όπου Q είναι η ποσότητα της παραγωγής (κιλά) και L η ποσότητα της εργασίας (αριθμός εργαζομένων πλήρους απασχόλησης). Γνωρίζουμε ότι για την παραγωγή της ποσότητας $Q=2.000$ κιλών απαιτείται να απασχοληθούν 20 εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης, για την ποσότητα $Q=4.000$ κιλών απαιτείται να απασχοληθούν 40 εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης, ενώ για την παραγωγή της ποσότητας $Q=6.000$ κιλών απαιτείται να απασχοληθούν 60 εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης. Ποιος είναι εκείνος ο αριθμός εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εξασφαλίζει ότι το μέσο προϊόν της εργασίας θα ισούται με το οριακό προϊόν της εργασίας για την συγκεκριμένη επιχείρηση;

- A. 20 εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης.
- B. 40 εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης.
- C. Οποιοσδήποτε αριθμός εργαζομένων πλήρους απασχόλησης.
- D. 60 εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης.

Σωστή απάντηση η C (βλ. σχ. σελ. 302 του βιβλίου Krugman & Wells και διαφάνεια 32 των σημειώσεων 1^{ης} ΟΣΣ)

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

B7) Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι τιμές (σε ευρώ) για το μακροχρόνιο συνολικό κόστος (LTC) τριών επιχειρήσεων ανά μονάδα παραγωγής (Q):

Q	1	2	3	4	5	6	7
Επιχείρηση 1 (LTC1)	60	70	80	90	100	110	120
Επιχείρηση 2 (LTC2)	11	24	39	56	75	96	119
Επιχείρηση 3 (LTC3)	21	34	49	66	85	106	129

Ποιες από τις παραπάνω επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν οικονομίες κλίμακας για μικρά επίπεδα παραγωγής και αρνητικές οικονομίες κλίμακας για μεγαλύτερα επίπεδα παραγωγής;

A. Οι επιχειρήσεις E1 και E2.

B. Η επιχείρηση E2.

C. Η επιχείρηση E3.

D. Όλες οι επιχειρήσεις.

Σωστή απάντηση η C (βλ. σχ. 321-322 του βιβλίου Krugman & Wells)

B8) Κατά την βραχυχρόνια περίοδο λειτουργίας μιας επιχείρησης, το φθίνον τμήμα της καμπύλης του οριακού κόστους οφείλεται

A. στα οφέλη που θα υπάρχουν στην παραγωγή από την αυξημένη χρήση μηχανολογικού εξοπλισμού.

B. στο χαμηλό επίπεδο του συνολικού κόστους λειτουργίας της επιχείρησης.

C. στα οφέλη που θα υπάρχουν στην παραγωγή από την αυξημένη εξειδίκευση του παραγωγικού συντελεστή εργασίας.

D. στο χαμηλό επίπεδο του μεταβλητού κόστους λειτουργίας της επιχείρησης.

Σωστή απάντηση η C (βλ. σχ. σελ. 316 του βιβλίου Krugman & Wells)

B9) Έστω ότι μια επιχείρηση ακολουθεί τον κανόνα ελαχιστοποίησης κόστους σε ότι αφορά την επιλογή της ποσότητας της εργασίας και του κεφαλαίου που θα χρησιμοποιήσει για την παραγωγή του προϊόντος. Όταν το οριακό προϊόν της εργασίας ανά 1 ευρώ που η επιχείρηση δαπανά για την πρόσληψη των εργαζομένων είναι μεγαλύτερο από το οριακό προϊόν του κεφαλαίου ανά 1 ευρώ που η επιχείρηση δαπανά για την απόκτηση των μονάδων κεφαλαίου, τότε η επιχείρηση θα

A. προσλαμβάνει λιγότερους εργαζόμενους.

B. θα πρέπει να μειώσει τις μονάδες κεφαλαίου που χρησιμοποιεί και να αυξήσει τις μονάδες εργασίας που απασχολεί μέχρι του σημείου εκείνου όπου το οριακό προϊόν της εργασίας ανά ευρώ να εξισωθεί με το οριακό προϊόν του κεφαλαίου ανά ευρώ.

C. χρησιμοποιεί περισσότερες μονάδες κεφαλαίου.

D. θα πρέπει να απασχολεί περισσότερες μονάδες εργασίας ενώ οι μονάδες του κεφαλαίου που θα χρησιμοποιηθούν θα παραμένουν σταθερές, με αποτέλεσμα το οριακό προϊόν της εργασίας να εξισωθεί με το οριακό προϊόν του κεφαλαίου.

Σωστή απάντηση η B (βλ. σχ. 548-549 του βιβλίου Krugman & Wells)

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

B10) Μία επιχείρηση που λειτουργεί σε έναν τελείως ανταγωνιστικό κλάδο παρουσιάζει κέρδη όταν η τιμή (P) του προϊόντος της είναι μεγαλύτερη από [...], ενώ η ίδια επιχείρηση θα σταματούσε τη λειτουργία της αν η τιμή του προϊόντος της ήταν [...]:

A. [το μέσο σταθερό κόστος (AFC)], [ίση με το μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)].

B. [το ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)], [μικρότερη από το ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)].

C. [το ελάχιστο μέσο συνολικό κόστος (ATC)], [μικρότερη από το ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)].

D. [το ελάχιστο μέσο συνολικό κόστος (ATC)], [ίση με το ελάχιστο μέσο σταθερό κόστος (AFC)].

Σωστή απάντηση η C (βλ. σχ. 351-356 του βιβλίου Krugman & Wells)